

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**
Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи
А.М. Мартиненко

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Естетотерапевтичні методи виховання дітей дошкільного віку»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **012 «Дошкільна освіта»**

(код і назва спеціальності)

31

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Естетотерапевтичні методи виховання дітей дошкільного віку» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2021 року.

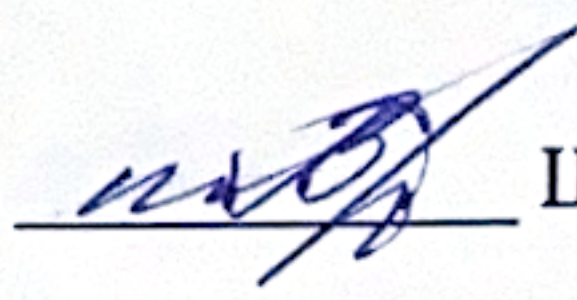
Розробник: Клевака Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

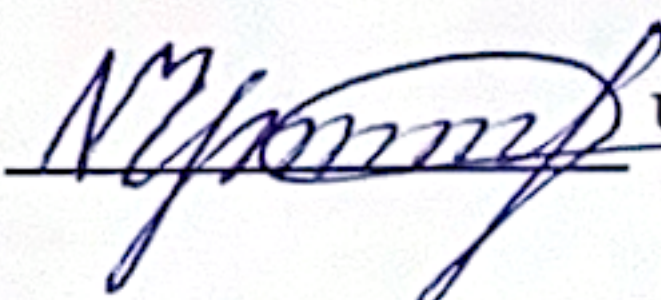
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Шевчук В. В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В. В.

«29» серпня 2024 року

© Клевака Л.П., 2024 рік

© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		4-ий
		Семестр
		8-ий
		Лекції
Індивідуальне завдання – не передбачено планом	Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	16 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Самостійна робота
		54 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 36/54.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Естетотерапевтичні методи виховання дітей дошкільного віку» полягає сформуванні у здобувачів вищої освіти професійні компетентності для здійснення успішної діяльності щодо використання естетотерапевтичних методів виховання дітей дошкільного віку, сприяння значному просуванню на шляху професійного вдосконалення.

Вивчення курсу дозволить сформувати інтегральну компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК 9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

СК 13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК 14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Безпека людини», «Психологія дитячої творчості», «Дошкільна етнопедагогіка з методикою проведення занять з народознавства», «Психолого-педагогічні засади раннього дитинства».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни спрямовані на досягнення програмних результатів навчання:

ПР 01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР 02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР 03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР 13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР 15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР 16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР 18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
			приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.

74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем. але допускає значну кількість	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.

0-34	Ф	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.
-------------	----------	--	--	---

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен; стандартизовані тести, які вирішуються на практичних заняттях; презентації результатів виконаних завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І.

Тема 1. Науково-педагогічні основи естетотерапії.

Актуальність впровадження естетотерапії в ЗДО. Об'єкт, предмет та завдання естетотерапії. Основні форми естетотерапевтичної роботи. Засоби та види естетотерапії. Історико-педагогічний аналіз естетотерапевтичного складника процесу формування особистості. Зарубіжні технології естетизації педагогічного процесу.

Тема 2. Практика казкотерапії в ЗДО.

Предмет та завдання казкотерапії. Види казок у казкотерапії. Причини поганої поведінки дитини, які можна корегувати у казкотерапії. Практика казкотерапії у ЗДО.

Практичне заняття №1.

Тема 3. Практика лялькотерапії в ЗДО.

Казкова лялькотерапія у роботі з дітьми із стресовими станами. Зарубіжний досвід лялькотерапії у роботі з дітьми. Методика створення казкового середовища. Драматизація казок.

Практичне заняття №2.

Тема 4. Музикотерапія в ЗДО.

Історія музичної терапії. Основи наукової концепції сучасної музикотерапії. Напрями лікувального впливу музикотерапії, її механізми й форми. Методика групової музикотерапії. Музикотерапія при заїканні. Психофізіологічні механізми впливу музики а людину.

Практичне заняття №3.

Тема 5. Кольоротерапія, малюнкова терапія в ЗДО.

Вплив кольору на психіку людини. Кольоротерапія в ЗДО. Педагогічні методи та прийоми кольоротерапії в ЗДО. Малюнкова терапія в роботі з дітьми дошкільного віку.

Практичне заняття №4.

Тема 6. Українська фольклорна арт-терапія в ЗДО.

Потенціал української народної пісні. Методика використання колискової пісні у роботі з вагітними жінками Ганни Хоткевич. Синкретична природа народної пісні, її

демократичність та доступність виконання. В. Верховинець про психотерапевтичний вплив фольклору. Методика фольклорної арт-терапії за Л.Д. Назаровою.

Практичне заняття №5.

Тема 7. Теорія і практика ігрової терапії в ЗДО.

Зміст поняття «гра». Соціально-психологічні основи психотерапії. Ідея виникнення та історія ігрової терапії. Основні напрями ігрової терапії. Принципи відносин з дітьми у ігровій терапії (за Г. Лендретом). Ігрова терапія, центрована на дитині, у сучасному ЗДО. Ігротерапія з дітьми, що потребують підвищеної уваги: ігри з гудзиками, ігри з сірниками, комунікативні ігри.

Практичне заняття №6.

Тема 8. Теорія і практика пісочної терапії в ЗДО.

Історія виникнення пісочної терапії. Основи організації пісочної терапії. Ігри на розвиток тактильно-кінестетичної чутливості та дрібної моторики рук. Пізнавальні ігри. Ігри на розвиток фонематичного слуху та корекцію звуковідтворення. Навчання читання та письма «Пісочна грамота».

Практичне заняття №7.

Тема 9. Аніматотерапія.

Види анімалотерапії. Петтерапія. Каністерапія. Дельфінотерапія. Іпотерапія. Механізми дії.

Практичне заняття №8.

Тема 10. Сміхотерапія та ароматерапія в ЗДО.

Сміхотерапія (гелотологія). Механізми впливу сміху на людину. Медична клоунада. Читання з Ровером. Сльозотерапія. Ароматерапія в ЗДО.

Практичне заняття №9.

Тема 11. Психогімнастика з дітьми дошкільного віку.

Естетотерапевтичні основи методу формокорекційної ритмопластики. Психогімнастика з дітьми дошкільного віку. Медитативна гімнастика в ЗДО.

Практичне заняття №10.

8. Структура навчальної дисципліни

2	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	ін д	с.р.	
І змістовий модуль.						
Тема 1. Науково-педагогічні основи естетотерапії.	6	2				4
Тема 2. Практика казкотерапії в ЗДО.	8	2	2			4
Тема 3. Практика лялькотерапії в ЗДО.	8	2	2			4
Тема 4. Музикотерапія в ЗДО.	8	2	2			4
Тема 5. Кольоротерапія, малюнкова терапія в ЗДО.	10	2	2			6
Тема 6. Українська фольклорна арт-терапія в ЗДО.	8		2			6
Тема 7. Теорія і практика ігрової терапії в ЗДО.	10	2	2			6

Тема 8. Теорія і практика пісочної терапії в ЗДО.	10	2	2			6
Тема 9. Аніматотерапія.	10	2	2			6
Тема 10. Сміхотерапія та ароматерапія в ЗДО.	6		2			4
Тема 11. Психогімнастика з дітьми дошкільного віку.	6		2			4
Усього годин	90	16	20			54

9.

Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Перелік питань	Кількість годин для денної форми навчання
1	Актуальність впровадження естетотерапії в ЗДО. Об'єкт, предмет та завдання естетотерапії. Основні форми естетотерапевтичної роботи. Засоби та види естетотерапії. Історико-педагогічний аналіз естетотерапевтичного складника процесу формування особистості. Зарубіжні технології естетизації педагогічного процесу.	2
2	Предмет та завдання казкотерапії. Види казок у казкотерапії. Причини поганої поведінки дитини, які можна корегувати у казкотерапії. Практика казкотерапії у ЗДО.	2
3	Казкова лялькотерапія у роботі з дітьми із стресовими станами. Зарубіжний досвід лялькотерапії у роботі з дітьми. Методика створення казкового середовища. Драматизація казок.	2
4	Історія музичної терапії. Основи наукової концепції сучасної музикотерапії. Напрями лікувального впливу музикотерапії, її механізми й форми. Методика групової музикотерапії. Музикотерапія при заїканні. Психофізіологічні механізми впливу музики а людину.	2
5	Вплив кольору на психіку людини. Кольоротерапія в ЗДО. Педагогічні методи та прийоми кольоротерапії в ЗДО. Малюнкова терапія в роботі з дітьми дошкільного віку.	2
6	Потенціал української народної пісні. Методика використання колискової пісні у роботі з вагітними жінками Ганни Хоткевич. Синкретична природа народної пісні, її демократичність та	2

	доступність виконання. В. Верховинець про психотерапевтичний вплив фольклору. Методика фольклорної арт-терапії за Л.Д. Назаровою.	
7	Зміст поняття «гра». Соціально-психологічні основи психотерапії. Ідея виникнення та історія ігрової терапії. Основні напрями ігрової терапії. Принципи відносин з дітьми у ігровій терапії (за Г. Лендретом). Ігрова терапія, центрована на дитині, у сучасному ЗДО. Ігротерапія з дітьми, що потребують підвищеної уваги: ігри з гудзиками, ігри з сірниками, комунікативні ігри.	2
8	Історія виникнення пісочної терапії. Основи організації пісочної терапії. Ігри на розвиток тактильно-кінестетичної чутливості та дрібної моторики рук. Пізнавальні ігри. Ігри на розвиток фонематичного слуху та корекцію звуковідтворення. Навчання читання та письма «Пісочна грамота».	2
9	Види анімалотерапії. Петтерапія. Каністерапія. Дельфінотерапія. Іпотерапія. Механізми дії.	2
10	Сміхотерапія (гелотологія). Механізми впливу сміху на людину. Медична клоунада. Читання з Ровером. Сльозотерапія. Аромотерапія в ЗДО.	2
Усього		20

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
	Лабораторні заняття не передбачені	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися працювати з літературними джерелами та електронними носіями, складати конспекти, аналізувати теоретичний матеріал, складати порівняльні таблиці, структурно-логічні схеми, порівнювати різні наукові концепції, теорії, закономірності та робити висновки, розв'язувати педагогічні задачі.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять (написання конспекту, складання таблиць, структурно-

логічних схем тощо);

- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри психології та педагогіки);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Зарубіжні технології естетизації педагогічного процесу.	4
2.	Види казок у казкотерапії.	4
3.	Зарубіжний досвід лялькотерапії у роботі з дітьми.	4
4.	Музикотерапія при заїканні.	4
5.	Вплив кольору на психіку людини.	6
6.	Потенціал української народної пісні.	6
7.	Ігрова терапія, центрована на дитині, у сучасному ЗДО.	6
8.	Навчання читання та письма «Пісочна грамота».	6
9.	Дельфінотерапія.	6
10.	Ароматерапія в ЗДО.	4
11.	Психогімнастика з дітьми дошкільного віку.	4
Усього		54

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, консультацій, практичні – при проведенні практичних занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

Репродуктивний, проблемний та частково-пошуковий методи навчання.

Методи публічного виступу, усного та письмового контролю та самоконтролю.

Метод проєктів.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль.

Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Естетотерапевтичні методи виховання дітей дошкільного віку» за видами робіт

Види робіт/ контролю	Перелік тем										
	Тема 1	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.	Тема 11.
	Практичні заняття										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Опитування		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання практичних завдань		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульна контрольна робота (тестування)											4
Презентація актуального питання курсу в PowerPoint		5									
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	1	9	4	4	4	4	4	4	4	4	8
Екзамен	50										
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100										

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,4 \times 10 = 4$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдання з презентації актуального питання курсу в PowerPoint

Бали	Критерії оцінювання
5	Робота демонструє точне розуміння завдання. Питання розкрито повністю. Матеріал викладений логічно. Витриманий єдиний стиль. Оптимальне розміщення інформації на слайді. Доповідачі демонструють ерудицію.
4	Використані як матеріали, що мають відношення до теми. Питання розкрито з несуттєвими помилками. Матеріал викладений логічно. Витриманий єдиний стиль. Оптимальне розміщення інформації на слайді. Доповідачі грамотно викладають матеріал.
3	Використані як матеріали, що мають відношення до теми, так і ті, що не мають відношення до теми. Питання розкрито частково. Матеріал викладений з порушенням логіки. Спостерігаються деякі порушення дотримання стилю. Деякі порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань.
2	Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; зібрана інформація не аналізується і не оцінюється. Питання розкрито з суттєвими помилками. Матеріал викладений з порушенням логіки. Спостерігаються порушення дотримання стилю. Порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі не показують достатньо глибоких знань.
1	Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми. Питання не розкрито. Порушена логіка викладу матеріалу. Стилю не дотримано. Порушення в розміщенні інформації на слайді. Доповідачі виявляють повну відсутність володіння матеріалом.
0	Завдання не виконане.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час

консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. «Естетотерапевтичні методи виховання дітей дошкільного віку»: методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. Л. П. Клевака. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022 року. 12 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Максименко С.Д. Різнокольорове дитинство: ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 192 с.
2. Розвиток емоційної сфери дітей: сутність та специфіка: навч.-метод. посіб. / Уклад.: Н.Д. Трофайла. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. 135 с.
3. Тараріна О. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. Київ : Астамір-В, 2024. 256 с.
4. Тараріна О. Практикум з арт-терапії. Скриня майстра. Київ : Астамір-В, 2022. 224 с.
5. Хілі М. Як приборкати тигра. Як навчити дитину керувати емоціями / Переклад з англ. О.Ю. Богданова. Харків : Основа, 2023. 236 с.
6. Klevaka L.P. Development technologies of young children / L.P. Klevaka, O.I. Grishko, O.M. Tur. // The importance of pedagogy and psychology in the modern world : Scientific monograph. Riga : Baltija Publ., 2024. P. 93-108.
7. Kuhaneck H., O'Brien J.C. Case-Smith's Occupational. Therapy for Children and Adolescents. Amsterdam : Elsevier, 2020. 902 p.
8. Wojcicki E. How to Raise Happy and Successful Children. London : Arrow books LTD, 2020. 294 p.

Допоміжна

1. Клевака Л.П. Емоційний розвиток особистості як умова формування емоційного інтелекту дітей дошкільного віку / Л.П. Клевака, О.І. Гришко // New impetus for the advancement of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries: research matters : collective monograph. Riga : Baltija Publishing, 2021. Vol. 1. P. 351-366.
2. Клевака Л. Допомога дитині, яка перебуває в стресі / Л. Клевака, Я. Остропольська // Прояви резилієнтності на різних рівнях системи: сім'я, освіта, суспільство під час війни : зб. наук. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф., (23–24 травня 2024 р.). – Полтава : Нац. ун–т ім. Юрія Кондратюка, 2024. – С. 7–11.
3. Клевака Л.П. Інноваційні методики виховання дітей раннього віку: поєднання традиційних і сучасних підходів / Л.П. Клевака, О.О. Вашак, О.І. Гришко // Суспільство та національні інтереси. 2024. № 7 (7). С. 190-207.
4. Клевака Л.П. Sandplay як спосіб зняття внутрішнього напруження дитини дошкільного віку. Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Бахмут, 4 листоп. 2021 р.). Бахмут : ГПЗ ДВНЗ "ДДПУ", 2021. С. 137-141.

5. Клевака Л.П. Особливості організації занять з музикотерапії в роботі з дошкільниками інклюзивної групи ЗДО / О.І. Гришко, Л.П. Клевака // Соціальна робота в сучасному суспільстві: тенденції, виклики, перспективи : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 28 лют. 2020 р. – Полтава : ПІЕП, 2020. – С. 46-52.
 6. Клевака Л.П. Психогімнастика як метод оздоровлення дітей дошкільного віку. Актуальні проблеми фізичної культури, спорту та фізичного виховання : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. з міжнар. участю, 01 груд. 2021 р. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2021. С. 293-295.
 7. Клевака Л. Розвиток емоційного інтелекту дітей дошкільного віку / Л. Клевака, О. Гришко, В. Заїка // *Технології розвитку інтелекту*. 2022. Т. 6. №1 (31). Фахове видання <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/10570>
 8. Клевака Л.П. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, К.О. Гресь // *Вісник науки та освіти*. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
 9. Клевака Л.П. Техніки подолання панічної атаки, страху у дітей дошкільного віку під час повітряної тривоги. Тези 74-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.). Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. Т. 2. С. 173-175.
 10. Корекційно-розвиткова програма формування стійкості до стресу в дітей дошкільного віку та школярів «Безпечний простір» : навчально-методичний посіб. Київ : НаУКМА, ГЛІФ Медіа, 2017. 208 с.
 11. Матійків І.М. Тренінг емоційної компетентності: навчально-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2021. 112 с.
 12. Прахова С. А., Макаренко Н. М. Формування емоційного інтелекту як необхідної компетенції на шляху соціалізації дитини. *Psychological journal*. 2020. №6 (2). С. 134–142.
 13. Ракітянська Л. Сутність та зміст поняття «емоційний інтелект». *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2018. Вип. 4. С. 35-42.
- Смолянко Ю. М., Коршун Т. М. Підготовка майбутніх вихователів до використання сучасних естетотерапевтичних засобів у закладах дошкільної освіти. *Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2021. Ч. 1. С. 85-87.

19. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5781>